

Onderwerp Informatie over Kindpakket

Steller L. Kamp-Schuringa

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 53 82 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 4634235

Datum 01-10-2014 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij sturen wij u de stand van zaken van het Kindpakket. Dit pakket hebben wij ontwikkeld na een oproep van staatssecretaris Klijnsma aan gemeenten om beter in de behoefte van kinderen in armoede te voorzien. Het 'Kindpakket' is een bundeling van maatregelen om ervoor te zorgen dat de meer basale zaken zoals kleding en een fiets op orde zijn en daarnaast dat kinderen uit arme gezinnen mee kunnen blijven doen.

De cijfers in Groningen liegen er niet om. Van de schoolgaande kinderen komt één op de vijf uit een gezin dat onder de armoedegrens leeft. In een aantal wijken en buurten is dit percentage zelfs hoger. Wij vinden het daarom belangrijk om extra te investeren in deze gezinnen. Dat willen we doen door rust in de basis te creëren en vanuit deze rust te zorgen dat deze jeugd in Groningen dezelfde kansen krijgt om zich optimaal te ontplooiën. De sociale uitsluiting van kinderen die het gevolg is van armoede willen we hierdoor tegengaan. Ook hebben we oog voor de gezondheidsbevordering bij kinderen.

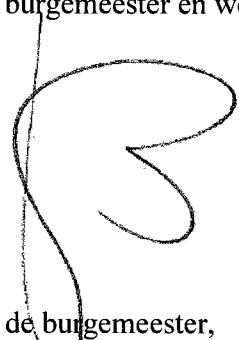
In november 2014 zijn we gestart en de resultaten mogen er zijn. We zijn trots op wat er in een korte tijd is bereikt. Samen met de doelgroep, professionals en vrijwilligers hebben we een aanbod ontwikkeld waar we minimagezinnen mee ondersteunen. Van gymspullen op basisscholen en tweedehands fietsen, tot een project als Kids Reporter, waarbij kinderen zelf ontdekken wat er in hun wijk te doen is zonder dat het geld kost. We krijgen enthousiaste reacties binnen. Iets waar we ontzettend blij mee zijn. In bijgaand verslag leest u hier meer over.

Verschillende gemeenten hebben ons inmiddels benaderd met vragen over de ontwikkeling en de uitvoering van dit Groninger Kindpakket. Onze aanpak wordt door velen genoemd en als goed voorbeeld gezien.

Eenzijds omdat het een heel praktisch pakket aan maatregelen is dat een direct verschil maakt in de dagelijkse levens van kinderen die in armoede opgroeien en anderzijds omdat het pakket een betere integrale dienstverlening biedt aan minimagezinnen.

Het Kindpakket is een dynamisch pakket aan maatregelen. Dit komt omdat het voor een groot deel wordt vormgegeven vanuit de vraag van minimagezinnen en op aangeven van de professionals die met deze gezinnen werken (zoals medewerkers van scholen, CJG's, Kinderopvang, jeugd en jongerenwerkers etc.). We gaan verder met de doorontwikkeling van het Kindpakket in de gemeente Groningen, zodat we nog meer kinderen in arme gezinnen kunnen ondersteunen. In november gaan wij met u in gesprek over onder andere dit onderwerp.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke.

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

A smaller, more fluid handwritten signature in black ink, starting with a circular flourish and ending with a long horizontal stroke.

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink

Stand van zaken kindpakket
24 september 2014

In de kadernota Samen Actief tegen Armoede (december 2012) staat dat we het belangrijk vinden dat kinderen in arme gezinnen wel kunnen meedoen. Het Jeugdsportfonds en Stichting Leergeld kunnen hieraan bijdragen. In de loop van het jaar daarna, 2013, wordt - landelijk - steeds duidelijker dat de armoede in gezinnen toeneemt. Het aantal gezinnen in armoede neemt toe én de situaties worden schrijnender. De kinderombudsman luidt de alarmklok en roept op hier iets aan te doen. Staatssecretaris Klijnsma vraagt gemeenten een 'kindpakket' te bieden aan kinderen in arme gezinnen. Het tegengaan van sociale uitsluiting is daarbij een belangrijk doel.

In de gemeente Groningen startten we in 2014 met een bundeling van de bestaande voorzieningen voor kinderen in minimagezinnen én met een pilot in de wijken Selwerd, Paddepoel en Tuinwijk om te komen tot een kindpakket.

Werkwijze

We hebben in de pilot kindpakket in Selwerd, Paddepoel en Tuinwijk vanuit de praktijk gewerkt. In ruim 80 gesprekken met ouders, kinderen, professionals van scholen en welzijnsinstellingen en vrijwilligers hebben we gehoord wat gezinnen in armoede nodig hebben. Deze gesprekken hebben geleid tot het 'kindpakket+' dat we op dit moment uitrollen. De pilot is inmiddels afgelopen, de werkwijze niet. Nog altijd halen we de meeste informatie uit gesprekken vanuit het veld. We ontwikkelen door, stellen bij en starten nieuwe initiatieven op basis van deze informatie.

We geven voorlichting gericht op bewustwording bij beroepskrachten: wat is armoede, hoe herken je armoede bij kinderen, wat betekent armoede voor een gezin en wat kunnen we eraan doen?

Studenten Mediavistiek van de Hanzehogeschool gaan komend half jaar aan de slag om filmpjes te maken, die deze voorlichting kunnen ondersteunen.

Bundeling bestaande voorzieningen

Vanuit het onderzoek dat we onder minima gedaan hebben bij de beleidsontwikkeling van Samen Actief tegen Armoede, bleek dat veel mensen graag één loket willen waar zij alle informatie voor minima kunnen vinden. We hebben op de gemeentelijke website de bestaande voorzieningen gebundeld op het minimaloket. Ook de webshop Stadjerspas en het kindpakket zijn hier te vinden. Naast de bundeling van voorzieningen zijn ook (gratis of bijna gratis) activiteiten voor kinderen in deze bundeling opgenomen. En de plekken waar men ondersteuning kan krijgen bij het aanvragen enz (Stip's, CJG's en Humanitas). Deze bundeling is positief ontvangen, zowel door minima als door professionals.

Er is echter ook een aanzienlijke groep ouders heeft aangegeven dat de informatie van de website minima loket-kindpakket voor hen niet voldoende is. Oorzaken hiervoor zijn: laag geletterdheid, moeite met het aanvragen, en "in de overleef stand" staan. Ouders die dagelijks bezig zijn met te zorgen dat er voldoende eten op tafel komt. Ze hebben hierdoor geen aandacht en tijd om bezig te zijn met de mogelijkheden om er voor te zorgen dat hun kind lid wordt van een sportvereniging, op muzieklæs gaat enz. Eén van de speerpunten van het kindpakket is om ouders te informeren over alle voorzieningen en activiteiten en hen waar nodig te ondersteunen. Het projectteam Kindpakket heeft de afgelopen maanden teams van CJG's, Stip's, Buurtwelzijn, jeugdteams en scholen extra informatie gegeven over het minimaloket-kindpakket. We hebben ruim 200 beroepskrachten geïnformeerd.

In november starten we een pilot waarbij we alle bij ons bekende minima gezinnen bellen en informeren over de mogelijkheden van het minimaloket-kindpakket. Hiervoor zijn door de uitvoeringsunit Werk, Inkomen en Participatie vacatures uitgezet (werkervaringsplaatsen). Ruim 25 personen met een uitkering hebben op deze oproep gereageerd. Vanuit het telefoongesprek is een bezoek aan het Stip en/of een huisbezoek mogelijk. Voor de huisbezoeken kunnen we ondersteuning krijgen van de vrijwilligers "grip op geld".

Ook de brugfunctionaris in de school vervult de rol van 'wegwijzer': het herkennen van gezinnen die ondersteuning nodig hebben én hen op weg helpen richting zelfredzaamheid. De huidige inzet van brugfunctionarissen wordt uitgebreid met 2 tot 4 andere scholen. We zetten deze brugfunctionaris in op de scholen met het hoogst aantal kinderen onder de armoedegrens.

Primaire levensbehoeften (kindpakket+)

Tijdens de pilot kindpakket in de wijken Selwerd, Paddepoel en Tuinwijk hebben we gehoord welke primaire levensbehoeften kinderen in minimagezinnen nodig hebben. Het gaat niet om alle kinderen in alle minimagezinnen, maar om gezinnen waar het water echt aan de lippen staat. Werkloosheid, schuldenproblematiek en gezondheidsproblemen stapelen zich op. Professionals die in deze gezinnen komen en met de kinderen werken weten precies om welke gezinnen het gaat en weten inmiddels de toegang naar dit deel van het kindpakket – het kindpakket+ - te vinden. Speciaal voor deze beroepskrachten hebben we op de website van het minimaloket/kindpakket een pagina met informatie gemaakt. De primaire levensbehoeften vinden zo hun weg naar de kinderen via bijvoorbeeld de juf, de begeleider van het jeugdteam MJD/SKSG, de medewerker JGZ.

Fietsen, zwemlessen, gymspullen en winterkleden

Tijdens de pilot hebben 60 kinderen een tweedehands fiets gekregen en zijn we begonnen met 'repareer je fiets' voor kinderen. Inmiddels kunnen kinderen ook in Lewenborg (Oude Bieb) en in Vinkhuizen (bij het jeugdteam) gratis leren hoe zij kleine mankementen aan hun fiets zelf kunnen repareren. WerkPro en of de jeugdteams verzorgen deze reparatie-lessen, GoudGoed levert de tweedehands fietsen voor kinderen uit het basisonderwijs. Dit schooljaar zijn we ook begonnen met fietsen voor middelbare scholieren. De aanvraag gaat via Stichting Leergeld en WerkPro levert de fietsen. Dit najaar vindt een grote fiets-reparatie plaats voor kinderen om hun fiets winterklaar te maken in samenwerking met de jeugdteams van de MJD.

Tijdens de pilot kindpakket in Selwerd, Paddepoel en Tuinwijk hebben 20 leerlingen uit de hogere klassen van de basisschool zwemlessen gehad. Zij hadden nog geen zwemdiploma, ondanks deelname aan het schoolzwemmen (toen dat nog bestond). Daarnaast hebben we het tekort op het zwemvangnet aangevuld, zodat dit jaar geen wachtlijsten ontstaan voor kinderen uit minimagezinnen zonder zwemdiploma.

Niet alle kinderen hebben gymspullen en komen hierdoor tijdens de gymles op school letterlijk aan de kant te staan. We hebben inmiddels aan 5 basisscholen pakketten met gymspullen verstrekt. Deze spullen blijven op school en er wordt goed gebruik van gemaakt. Kinderen die lid zijn van een sportvereniging en geen sportkleding kunnen aanschaffen, kunnen terecht bij Stichting Leergeld.

Steeds vaker horen we dat de armoede in sommige gezinnen zó groot is, dat kinderen geen winterjas of passende schoenen hebben. We hebben overlegd met de kringloopwinkels, die aangeven dat het aanbod tweedehands kleding onvoldoende is. Een inzamelingsactie onder gemeentepersoneel werd overgenomen door de SKSG en een kerk. We bereiden nu een pilot voor waarin we deze kleding wijksgewijs uitgeven. We verwachten daarmee ongeveer duizend kinderen te bereiken.

Het fietsproject voor leerlingen van de basisschool en de uitgifte van tweedehands kinderkleding zijn afhankelijk van het aanbod. Er blijkt meer vraag dan aanbod te zijn in de stad. Met de inzamelingsacties bereiken we nog een ander doel van ons armoedebeleid: meer bewustwording onder burgers over 'armoede dichtbij'.

Tijdens de pilot kindpakket gaven veel leraren aan dat kinderen zonder ontbijt naar school komen. We hebben geprobeerd om ontbijt op school aan te bieden, maar dit is logistiek lastig. Veel scholen vinden dit ook echt een taak van de ouders. Inmiddels zijn drie scholen zelf met plannen gekomen

voor het aanbieden van ontbijt, lunch en warme maaltijden op school. Dit idee wordt nu verder ontwikkeld met verschillende partijen, ouders en wijkbewoners. Voor alle projecten en activiteiten binnen het kindpakket geldt dat scholen zeker een extra taak willen vervullen richting kinderen in armoede. De scholen zijn een vindplaats, Klopt, speelt ook bij de inzet van de brugfunctionaris. (venster)Scholen willen zeker een extra taak vervullen richting deze doelgroep. Het is de vindplaats. En een lage drempel om met kinderen en ouders in gesprek te komen en "eerste hulp" te bieden en/of de brug te slaan richting (andere) hulpverlening. D (venster) scholen geven aan dat ze het niet alleen kunnen. En willen graag financieel en organisatorisch ondersteund worden. De tijdelijke financiering van het kindpakket tot eind 2014 staat dit soms in de weg.

Het aanbieden van fruit op scholen, peuterspeelzalen en bij de jeugdteams van MJD en SKSG is inmiddels gestart. We bereiken daar de komende maanden 3.540 kinderen mee.

Dit aanbod wordt alleen uitgevoerd op de scholen in de wijken met het hoogst aantal kinderen in armoede. De keuze van de wijken is gemaakt n.a.v. het rapport van bureau Onderzoek en statistiek van de gemeente Groningen over de armoede in Groningen. Het betreft de wijken: Vinkhuizen, Selwerd, Paddepoel, Indische buurt/de Hoogte, Oosterparkwijk, Beijum en Lewenborg.

Peuterspeelzaal, fondsen en verjaardagen

Voor deelname aan het Basis Ontwikkelingsgericht Programma (BOP, het oude peuterspeelzaalwerk) vragen de uitvoerende organisaties een eigen bijdrage naar inkomen. Voor minimagezinnen is dit € 12,46 per maand voor twee dagdelen peuterspeelzaal. Sommige gezinnen zitten financieel zó klem dat zij dit met geen mogelijkheid op kunnen brengen. Hun peuters blijven thuis en missen daardoor een belangrijk aanbod voor hun ontwikkeling. Tijdens de pilot kindpakket in Selwerd, Paddepoel en Tuinwijk hebben we in een enkele schrijnende situatie de eigen bijdrage van de ouders voor de peuterspeelzaal bekostigd. We zijn op dit moment bezig in samenwerking met de JGZ, het COP en de SKSG te komen tot duurzame afspraken.

Tijdens de pilot kindpakket in Selwerd/ Paddepoel en Tuinwijk hebben we geëxperimenteerd met een klein en flexibel noodfonds. Soms is er in een gezin even geld nodig, bijvoorbeeld voor luizenshampoo. We zetten dit op kleine schaal voort en hebben met de sociale teams afspraken gemaakt over de uitvoering. Uw raad heeft geld beschikbaar gesteld voor armoedebestrijding op Vensterscholen. Een aantal scholen heeft een noodfonds voor schrijnende situaties in arme gezinnen gevraagd. Wij hebben deze aanvragen gehonoreerd. Zo kunnen we de werkwijze en het bereik van de scholen én de sociale teams bekijken en verbeteringen aanbrengen.

Eén van de aanvragen voor armoedebestrijding vanuit de Vensterscholen is een boekenfonds voor de schoolbibliotheek van De Kleine Wereld. De school wil ouders betrekken bij het lezen en zo laaggeletterdheid bestrijden en de ouders via een vaste plek in de school meer bij hun kinderen betrekken.

Steeds vaker komen burgers met een goed idee. Dit willen we graag ondersteunen. Het kindpakket heeft daarom een Fonds Goed Idee ingericht. Met ondersteuning van dit fonds gaan 25 vrouwen hippe mutsen en sjaals breien, zodat ongeveer 100 kinderen met Sinterklaas een warm cadeau krijgen. Het Fonds bekostigt de wol en de breipennen, de vrouwen maken gebruik van een ruimte en ondersteuning van een ondernemer in de stad. Ook 'Ik trakteer' is zo'n burgerinitiatief: kinderen kunnen op hun verjaardag een zelfgemaakte taart krijgen. De initiatiefneemster verwacht in een jaar tijd 60 taarten te kunnen bakken. We willen een stedelijke werkgroep vormen van burgers die de initiatieven gaan beoordelen, ondersteund door de opbouwwerkers van de MJD. Deze werkgroep kan ook mensen stimuleren met een goed idee te komen om armoedebestrijding bij kinderen tegen te gaan.

Kinderen van klanten van de Voedselbank krijgen als ze jarig zijn een pakket van Stichting Jarige Job. Een cadeautje, slingers en een traktatiepakket, zodat ze zich niet ziek hoeven te melden op hun

verjaardag omdat ze geen traktatie mee kunnen nemen naar school. We onderzoeken of we een bredere doelgroep dan het klantenbestand van de Voedselbank van dit aanbod gebruik kunnen laten maken.

Kinderen kunnen meedoen

Het overzicht van regelingen en voorzieningen voor kinderen op het minimaloket en de primaire levensbehoeften vormen de basis van het kindpakket. Daarnaast vinden we dat kinderen uit minimagezinnen mee moeten kunnen doen met sport, cultuur, schoolreisje etc. Stichting Leergeld en het Jeugdsportfonds krijgen daarom van ons subsidie. Het Jeugdcultuurfonds Groningen is in oprichting.

Om kinderen zelf te laten ontdekken wat er in hun wijk mogelijk is aan gratis activiteiten voor kinderen hebben we Kids Reporter. In 2013 is dit project begonnen onder de naam Talentkinderen in Vinkhuizen, waar 10 jonge wijkbewoners aan de slag zijn gegaan. Zij hebben filmpjes en foto's gemaakt van alle mogelijkheden voor kinderen in hun wijk. De komende maanden start Kids Reporter in Lewenborg, Selwerd, Paddepoel, Oosterparkwijk, de Wijert, Indische buurt/ de Hoogte en Beijum.